

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2018-02-21
Meddelad i Karlstad

Mål nr
4977-17

SÖKANDE

Svensk Markservice AB, 556420-4823
Smidesvägen 10
171 41 Solna

Ombud: Advokat Liselott Fröstad
AG Advokat KB
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPARTER

1. Karlstads kommun
651 84 Karlstad

2. Samhall AB, 556448-1397
Box 27705
115 91 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2018-06-01	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Svensk Markservice AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 199949

Postadress Box 568 651 12 Karlstad	Besöksadress Rådhuset, Stora torget	Telefon 054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	Telefax 054-14 85 30	Expeditionstid måndag–fredag 08:00–16:00
---	--	---	--------------------------------	---

BAKGRUND

Karlstads kommun har genomfört en upphandling av grönyteskötsel och vinterskötsel, dnr 0079-16. Upphandlingen omfattar tre delområden (1, 2 och 4). Beträffande delområde 2 ingavs anbud av bland annat Svensk Markservice AB (Markservice). Karlstads kommun beslutade att anta anbudet från Samhall AB (Samhall).

PARTERNAS TALAN

Markservice ansöker om överprövning av upphandlingen i den del den avser delområde 2 och yrkar rättelse på så sätt att en ny utvärdering görs i vilken Samhalls anbud inte ska beaktas. Markservice anför följande. Samhall uppfyller inte alla krav. Kravet i punkten 3.1 lyder:

Leverantörens arbetsledare för uppdraget ska ha erforderlig behörighet inom sitt yrkesområde, fackmannamässig kunskap Inom avsett område, ska ha genomfört Trafikverkets kravkurser för Arbete på väg, inneha B-körkort, heta arbeten intyg samt bas P och bas U intyg. Arbetsledaren ska ha dokumenterad utbildning och/eller minst två års erfarenhet inom avsett område. CV för att styrka detta ska bifogas anbudet.

Det CV Samhall har bifogat för sin arbetsledare styrker inte att arbetsledaren har genomfört Trafikverkets kravkurser för Arbete på väg eller att han har B-körkort. Det anges att han har körkort, men inte vilken behörighet. Att exempelvis ha A-körkort är inte tillräckligt för att kraven på arbetsledaren ska vara uppfyllda. När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav har potentiella leverantörer att utgå från att kraven är så viktiga att den som anser sig inte kunna, eller inte vilja, uppfylla kraven får avstå från att lämna anbud. Om en upphandlande myndighet efter anbudtidens slut överväger att avvika från krav åligger det den upphandlande myndigheten att antingen upprätthålla kraven eller avbryta upphandlingen och göra förnyade överväganden i en eventuell ny upphandling. Om ett anbud

som inte uppfyller kraven inte kan kompletteras med stöd av 4 kap. 9 § LOU, är det i princip inte möjligt att godta ett sådant anbud (se HFD 2016 ref 37 II). Kraven på att arbetsledaren ska ha B-körkort och ha genomfört Trafikverkets kravkurser för Arbete på väg, och att kraven ska styrkas genom CV, har varit obligatoriska. Samhall har varken fått tillfälle eller inom ramen för vad som är tillåtet enligt LOU haft möjlighet att komplettera sitt anbud i syfte att uppfylla kravet. Eftersom Samhall inte har uppfyllt alla obligatoriska krav strider det mot likabehandlingsprincipen, och även transparensprincipen, att godta Samhalls anbud och anta företaget som leverantör. Markservice har lämnat det ekonomiskt näst mest fördelaktiga anbudet. Om Samhalls anbud hade förkastats skulle Markservice tilldelats kontrakt.

Karlstads kommun anför följande. Av Samhalls CV framgår att arbetsledaren innehar körkort. Kommunen har tolkat detta som att det innebär att denne innehar B-körkort. Av CV:t framgår visserligen inte att arbetsledaren genomfört kursen Arbete på väg, men det framgår att denne har intyg avseende Bas P och Bas U. Kommunen finner det därför osannolikt att arbetsledaren inte skulle ha genomfört kursen Arbete på väg. Anbudsvinnaren har också intygat att samtliga skall-krav är uppfyllda. Mot bakgrund av detta har kommunen inte begärt något förtydligande gällande arbetsledarens CV.

Markservice tillägger följande. Kraven i p. 3.1 kan delas in i två kategorier. Den första kategorin är krav på arbetsledarens erfarenhet och kompetens. Den andra kategorin är krav på bevis. Båda kategorierna av krav utgör obligatoriska krav. Ett anbud som inte uppfyller dessa krav ska förkastas. Det kan mycket väl vara så att Samhalls arbetsledare uppfyller kraven på B-körkort och Arbete på väg. Det är dock inte tillräckligt att kraven på arbetsledarens erfarenhet och kompetens är uppfyllda för att anbudet ska kunna godtas. Som Karlstads kommun har utformat upphandlingsdokumenten måste Samhall styrka uppfyllelse av kraven på arbetsledarens erfarenhet och kompetens genom arbetsledarens CV. Det är inte tillräckligt att Samhall har

intygat att samtliga krav i upphandlingen är uppfyllda, när uppgifter om B-körkort och genomförande av Trafikverkets kravkurser för Arbete på väg saknas i arbetsledarens CV. Ett intygande om att alla krav är uppfyllda kan inte "läka" att de bevis som efterfrågats saknas i anbudet.

Samhall anför följande. Enligt ställda krav ska arbetsledaren bl.a. ha genomfört Trafikverkets kurs "Arbete på väg", inneha B-körkort och ha Bas-P och Bas-U intyg. Kravets uppfyllelse ska styrkas genom att CV för arbetsledaren ska bifogas anbudet. Samhall har bifogat ett CV för [REDACTED]. Av nämnda CV framgår att denne har genomfört utbildningarna Bas-P och Bas-U. Det framgår vidare att han innehar körkort. Såvitt avser körkortsbehörigheten har Samhall lämnat de uppgifter som efterfrågats. Kommunen har härvid efterfrågat ett krav på B-körkort. Genom bifogat CV har Samhall bekräftat att [REDACTED] "innehar körkort" såsom det efterfrågas. För övrigt finns det inget körkort som benämns B-körkort utan det är fråga om ett körkort med B-behörighet. [REDACTED] har bekräftat att han innehar körkort. Någon redovisning av samtliga förarbehörigheter har kommunen inte efterfrågat. [REDACTED], och därmed Samhall, har således genom CV:t bekräftat att [REDACTED] innehar ett körkort som innehåller förarbehörighet B och uppfyller kravet. Aktuell upphandling avser grönyteskötsel och vinterskötsel, främst av fastigheter. Det förekommer dock arbeten intill vägar och som innebär en trafiksäkerhetsfara för arbetstagare som utför arbetena. Trafikverket har i syfte att säkerställa god och säker arbetsmiljö vid arbeten på eller intill vägar utformat krav som benämns som "Arbete på väg" — APV". Det är utbildningskrav för samtliga som utför sådana arbeten som kan falla inom det som benämns som APV (se Trafikverkets tekniska råd för Arbete på väg TRV 2012/12864). Kompetensen finns i olika nivåer beroende på arbetstagarens ställning. Grundnivå (nivå 1) avser all personal som omfattas av APV och nivå 3 avser arbeten som innebär ett ansvarstagande, bl.a. utmärkning av markplacerade vägmärken och skyddsanordningar. Enligt de tekniska råden ska personal som ingår inom Bas-P:s och Bas-

U:s ansvarsområde ha kompetens enligt nivå 3 APV. En person som innehar Bas-U- och Bas-P-intyg måste således ha genomfört AP-utbildning motsvarande nivå 3. Det omvända gäller dock inte. Kommunens krav på APV innebär således per automatik att för det fall en och samma person avser att uppfylla samtliga krav är det underförstått, liksom kommunen uppfattat det samma, att om personen har Bas-U- och Bas-P-intyg innehar personen även utbildning i /enligt APV. Av bifogat CV för [REDACTED] framgår att han innehar Bas-U och Bas-P intyg. Det är således genom samma intygande visat att han innehar utbildning APV. Samhall uppfyller därmed samtliga skall-krav.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling (2016:1145; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Förvaltningsrättens bedömning

Upphandlingen gäller grönyteskötsel och vinterskötsel. Som krav i upphandlingen har ställts, dels att leverantörens arbetsledare bland annat ska ha genomfört Trafikverkets kravkurser för Arbete på väg och inneha B-körkort,

dels att CV som styrker detta ska bifogas anbudet. Samhall har i anbudet uppgett att man uppfyller ovan angivna krav.

Det uppställs i upphandlingen inget krav på hur det nämnda skall-krav ska styrkas annat än att det ska styrkas genom bifogat CV. Enligt vad Samhall anfört är kursen Arbete på väg obligatorisk för att kunna genomgå utbildningarna Bas-U och Bas-P. Samhall har genom lämnat CV styrkt att arbetsledaren genomgått dessa kurser. Samhall får därigenom anses även ha styrkt att arbetsledaren genomgått kursen Arbete på väg. Beträffande körkortsbehörighet anges i arbetsledarens CV att denne innehar körkort. I avsaknad av beteckning för körkort får det anses naturligt att detta avser i vart fall behörigheten B. Förvaltningsrätten finner därmed att CV:t även styrker uppställt krav på körkortsinnehav. Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att kommunerna inte har brutit mot LOU och dess principer genom att utvärdera Samhalls anbud. Det saknas därmed grund för ingripande enligt LOU varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B, LOU).

Hans-Erik Jonasson
f.d. lagman

Föredragande: Lars Överström

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.